



Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.022/2023/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (eljáró kamarai jogtanácsos: felperes képviselője) (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (17. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 19.K.702.188/2021/16. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 26.100 (huszonhatezer-egyszáz) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2018. július 1. napjától 2021. június 30. napjáig terjedő időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) az alperes hivatásos állományú tagjaként a szolgálati hely Körzeti Megbízotti Csoportjában (a továbbiakban: KMB csoport) teljesített szolgálatot körzeti megbízotti csoportparancsnok beosztásban. A felperes működési körzete község1 és község2 településekre, a KMB csoport működési körzete e településeken kívül további 10 településre terjedt ki. A felperes a perbeli időszakban a kinevezése szerinti beosztásába nem tartozóan rendszeresen látott el a körzeti megbízotti működési körzetén kívüli járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb szolgálati (átkísérési, akcióban részvételi, sebességellenőrzési, rendezvénybiztosítási, mélységi migrációs és vonat ellenőrzési) feladatokat ellentételezés nélkül, az emiatt benyújtott szolgálati panasza elutasításra került.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes keresetében a perbeli időszakra 1.043.550 forint megbízási díj, és annak 2020. január 1. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A megbízási díj havi mértékét az illetményalap 75 %-ában határozta meg. Keresetének jogalapját a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a) és c) pontjaira alapította.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, vitatva a követelés jogalapját.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 1.043.550 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjában, a 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban, (2)-(3), (5)-(6) bekezdéseiben, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. számú mellékletében, a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) 2., 3. d), 15., 20-22., 24., 25. a), 37., 57. pontjaiban, valamint a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás 4., 5., 10., 60. és 61. pontjaiban foglaltakra alapította. Ítéletének indoklásában kitért arra, hogy a körzeti megbízott és a járőr külön beosztás, illetve rögzítette, hogy a KMB Szabályzat kógens módon határozza meg az ellátandó feladatok körét, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. Az alperes által nem vitatott tevékenységkimutatás alapján megállapította, hogy a KMB Szabályzat 2., 24., 25. a) pontjaiban foglalt egyértelmű és kógens előírástól eltérően a felperes a működési körzetén kívül, a rendőrkapitányság teljes

illetékességi területén rendszeresen ellátott a beosztásába nem tartozó járőri és egyéb szolgálati feladatokat. A fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakára vonatkozó alperesi érvelést alaptalannak ítélte ugyanis a felperes körzeti megbízotti beosztásába nem tartozó feladatok ellátására nem eseti jelleggel került sor, ezen felül a perbeli időszak első felében még nem állt fenn veszélyhelyzet. Az irányadó ítélkezési gyakorlatra utalással megállapította, hogy az ellátott feladatok a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladatoknak minősülnek, melyekért a felperes a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díjra jogosult. A megbízási díj százalékos mértékét és összegszerűségét a keresetben megjelöltek szerint – alperesi vitatás hiányában – alaposnak találta

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásban és az ítélet indokolásában helytelen következtetéseket vont le, tévesen állapította meg, hogy a felperes az eredeti beosztása mellett végezte a megbízást, ezáltal jogszerűtlenül alkalmazta a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában és (5) bekezdésében foglaltakat. A hivatásos szolgálati jogviszony létesítésével a felperes önként vállalta, hogy rá is vonatkoznak a Hszt. 13. § (1)-(2) bekezdései, amelyek értelmében köteles azokat a feladatokat ellátni, melyeket számára jogszerűen előírnak, meghatároznak. A felperes többletfeladatot nem végzett a járőri, valamint egyéb, utasításra ellátott feladatainak teljesítése alatt, mert ugyanabban az időtartamban nyilvánvalóan nem teljesíthette egyúttal a körzeti megbízotti feladatait is; egy időben két feladat ellátása nem kivitelezhető.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem vizsgált, és amellyel kapcsolatban nem fejtette ki eltérő jogi álláspontját. Érvelése szerint az alperes a Hszt. 13. §-ára alapított hivatkozása a szolgálati jogviszonyának sajátos jellege miatt nem rontja le a megbízási díjra jogosultságát. Nem vitatta, hogy egy ember egyidejűleg nem tud két feladatot ellátni, azonban hangsúlyozta, esetében annak van jelentősége, hogy a körzeti megbízotti beosztás havi ellátása mellett, az alól nem mentesítve, azzal párhuzamosan látta el a járőrszolgálatot.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[1] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a

Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére. Döntésének helytálló indokaival az ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel pedig az alábbiakra mutat rá.

[2] Az alperes a fellebbezésében a megbízási díj jogalapját a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának, valamint (5) bekezdésének megsértésére hivatkozással vitatta, e körben azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság ezen jogszabályi rendelkezések téves értelmezésével állapította meg a felperes megbízási díjra való jogosultságát.

[3] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen megbízhatta (utasíthatta) a felperest olyan feladatok elvégzésével, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. Az alperesnek az a joga azonban, hogy a felperest a körzeti megbízott beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult (Hszt. 71. § (5) bekezdés).

[4] A perben nem volt vitatott az a feladatkimutatás, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság a megbízási díjat a felperes részére megállapította; a vita tárgyát az képezte, hogy az ebben megjelölt feladatok a felperes beosztásába tartoztak-e, és azok elvégzése következtében a felperes jogosulttá vált-e megbízási díjra.

[5] Az alperes alaptalanul érvelt azzal, hogy az egyes beosztásokhoz tartozó feladatok normatív szabályozásának, valamint a közvetlen vezető munkaköri leírásban rögzített feladatokon túli, eseti jellegű feladatok elvégzésére való utasítási jogának a munkaköri leírásban való rögzítésére figyelemmel a járőri, valamint az egyéb, a keresetben megjelölt feladatok végrehajtásával a felperes működési körzetén kívül nem a beosztásától eltérő tevékenységet látott el, ami nem minősül többletfeladatnak. Ahogyan azt a törvényszék ítéletében a töretlen kúriai gyakorlatra hivatkozással helyesen hangsúlyozta, a megbízási díjra jogosultság tekintetében kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a felperes beosztásához tartoztak-e. Amennyiben a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg.

[6] Az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes általa megjelölt, a munkáltató egyoldalú utasítása alapján elvégzett feladatai nem tartoztak a kinevezése szerinti körzeti megbízotti beosztásához. Helyesen utalt arra is, hogy a munkáltató esetenként valóban utasíthatja a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is, ezzel azonban nem sértheti a kinevezése szerinti beosztását és a beosztástól

eltérő feladat tartós ellátása következtében a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával csak az állománytáblában rendszeresített beosztáson belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja köteles ellátni. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[7] A fentieket az alperesnek a Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdéseire való hivatkozása nem cáfolta, hiszen a felperes és az alperes közötti hivatásos szolgálati jogviszony önkéntes vállalása nem azonos a többletfeladatokért járó ellentételezésről történő lemondással. A felperes a szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségének eleget tett, amikor az alperes utasításait teljesítve az eredeti beosztásához nem tartozó járőri és egyéb feladatokat is ellátta.

[8] Az alperes által sem vitatottan a felperest a körzeti megbízotti feladatainak elvégzése alól nem mentesítették, azokat havi szinten el kellett látnia, így a fenti alapvetésnek megfelelően az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett visszatérő, rendszeresen jelentkező, a beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján – a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták.

[9] Mindezekre figyelemmel az alperes a jogalap körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának és (5) bekezdésének sérelmére. A megbízási díjra való jogosultság elsőfokú ítéletben történt megállapítása – az alperes álláspontjával szemben – az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult.

[10] A megbízási díj mértéke körében az alperes a jogalap tekintetében előadott hivatkozásaira figyelemmel állította az elsőfokú ítélet jogszabálysértő jellegét, az összecszerűség körében megsértett jogszabályi rendelkezést külön nem jelölt meg. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért azt a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében – a mérlegelés jogszerűségéhez – be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerűségi meghatározás), milyen érvek alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek – az értékelt körülmények figyelembevételével – más összecszerűségi eredményre vezettek volna. Az alperes azonban az általános vitatás mellett jogszabálysértést nem jelölt meg, ezért a másodfokú bíróság

megsértett jogszabályi rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összecszerúségi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi szempontból való jelentőségét pedig az adja, hogy a másodfokú eljárás során a bíróság eljárásának keretét a fellebbezésben foglaltak – a megsértett jogszabályi rendelkezések – adják.

Így a jogsértés tényének alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette (Kf.VII.39.549/2021/4.).

[11] A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[12] Az ítéltábla a határozat bevezető részében az alperes 2023. január 1. napjával megváltozott megnevezését az Alaptörvény – tizenegyedik módosítását követően hatályos – F) cikk (2) bekezdésére és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésére figyelemmel tüntette fel.

[13] A felperes a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (5) bekezdése alapján 30.000 forint perköltséget számított fel. A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét – az összecszerúsen megjelölt perköltséggel szemben – a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint az IM rendelet 4. § (1) bekezdésére, továbbá 3. § (2) és (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, mivel – arra történt hivatkozás hiányában – az IM rendelet 3. § (6) bekezdésének alkalmazását igénylő eltérésre indokot nem látott.

[8] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[9] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[10] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. július 5.

dr. RácZ Krisztina s.k.	dr. Kecskés Zsófia s.k.	dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró